

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: CICLE MITJÀ
GUIA DIDÀCTICA

EL GUST PER LA LECTURA 2020-2021

MIL I UNA HISTÒRIES D'ARBRES
LITERATURA I ECOLOGIA

LA CANÇÓ DEL BOSC CREMAT
Guia didàctica
Cicle Mitjà d'Educació Primària

Departament d'Educació
Subdirecció General de Plurilingüisme
Servei de Suports i Recursos Lingüístics

Meritxell Buil i Martínez
Marta Tort i Pallarès

Setembre de 2020

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del Text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la Protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; per tant, aquest treball està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement - No comercial-Compartir 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a:

[Llicència creative commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/)

ÍNDEX

1.	Introducció	4
1.1.	La nostra experiència amb <i>La cançó del bosc cremat</i>	4
2.	La cançó del bosc cremat, una novel·la d'arbres	5
2.1.	El llibre	5
2.2.	Presentació del llibre	6
2.3.	L'autora: Maria Àngels Juanmiquel	6
2.4.	a il·lustradora: Maria Rosa Aragó Gassiot	8
3.	Com utilitzar aquesta proposta didàctica	9
3.1.	El paper de l'adult	10
3.2.	Indicacions per a la lectura	11
3.3.	Propostes d'avaluació	12
4.	Abans de començar a llegir	13
5.	Durant la lectura	16
5.1.	Primera part de la història: introducció	17
5.2.	Segona part de la història: nus	20
5.3.	Tercera part de la història: desenllaç	26
6.	Després de la lectura	30
7.	Recull de propostes	35
8.	Materials de suport	39

1. Introducció

El llibre que hem escollit per llegir amb l'alumnat de cicle mitjà és *La cançó del bosc cremat*. En el dossier general del tema, hem destacat que els arbres són una part fonamental en el manteniment de l'ecosistema i un pulmó verd per a l'equilibri de la vida al nostre planeta.

Segons la classificació feta en el dossier didàctic, trobarem que *La cançó del bosc cremat* pertany a les obres que ens expliquen **la destrucció del bosc: tales, incendis, contaminació...** La cura i el respecte del bosc, que són molt importants per a la sostenibilitat del planeta, tenen diferents causes i també conseqüències per al medi ambient i per a la vida de les persones.

“Abans del foc, els arbres eren tan espessos que les branques d'uns es tocaven amb les dels altres, i s'anaven escampant com manyocs de molsa verda, fins on comencen les muntanyes. Ara només es veuen, arran del cel blau, soques i branques negres i pelades. El terra és de color gris.”

Aquesta història ens permet treballar les diferents competències que recull el currículum d'educació primària de manera global, fent especial atenció a les **competències lingüístiques** a partir de la **conversa per assegurar la comprensió** i a les relacionades amb el **coneixement del medi natural**. També farem especial incidència en la **lectura en veu alta** de la història per poder compartir-ne la intensitat.

La guia que teniu a les mans pretén ser una proposta oberta de lectura col·lectiva que cada docent pot ajustar **segons la diversitat de l'aula i els interessos dels infants**. També podeu utilitzar les opcions esmentades a l'apartat “Biodiversitat i diversitat a l'aula” del dossier general.

1.1. La nostra experiència amb *La cançó del bosc cremat*

Ens agradaria poder explicar la nostra experiència amb la lectura del llibre i la realització d'aquesta guia.

Aquest llibre el vàrem descobrir dins de la col·lecció de la biblioteca escolar de l'escola Josep Maria Ciurana de Sant Boi de Llobregat, escola amb la qual durant uns quants anys hem col·laborat i on hem tingut l'oportunitat de construir el projecte de biblioteca escolar amb altres docents del centre.

La cançó del bosc cremat va ser un dels primers llibres que es van catalogar en aquesta biblioteca i també l'hem pogut recomanar a l'alumnat del centre. No és gens estrany, doncs, que una vegada escollit el tema del Gust per la Lectura, *Mil i una històries d'arbres*, recordéssim el llibre que vàrem catalogar i recomanar fa alguns anys.

Ens hem retrobat amb *La cançó del bosc cremat* i hem redescobert aquesta història, plena de **moments** tristos però també d'esperança, que, mirant al futur, és un cant al respecte i a la cura del bosc.

Cal afegir que el text i sobretot les il·lustracions del llibre ens **ajuden** a seguir el fil de la història del bosc cremat i la família de la Carla.

En aquesta guia presentarem diverses propostes que fomentin la lectura col·lectiva i en veu alta, així com opcions que permetin la participació de tot l'alumnat. Algunes d'aquestes activitats les hem pogut dur a terme a l'aula, també amb altres lectures.

2. La cançó del bosc cremat, una novel·la d'arbres

2.1. El llibre

Fitxa tècnica

La cançó del bosc cremat

Juanmiquel, Maria Àngels

Aragó Gassiot, M. Rosa (il·lustradora)

ISBN: 978 84 489 1575 9

64 pàgines

Tapa rústica amb solapes

13 × 20 cm

Col·lecció: Sopa de Llibres. Sèrie Taronja +8 anys.

Barcanova

Any de publicació: 2004

2.2.

2.2. Presentació del llibre

El llibre que teniu a les mans ens explica com la Carla, una nena que viu amb la seva família en un mas envoltat de boscos, viu l'incendi dels voltants del mas. El bosc, lloc de vida i riquesa, està en perill, i també els animals i la casa de la Carla.

La Carla ens fa partícips de les seves vivències, les seves emocions... quan aquella tarda d'estiu descobreix la fragilitat del bosc i d'alguns dels seus arbres que coneix i estima: alzines, pins... La Carla descobreix per primera vegada que en pocs moments la seva vida pot canviar ràpidament. El foc pot cremar no només el bosc sinó també la masia on ha viscut des de ben petita i endur-se els seus records.

La Carla també veu com el foc posa en perill la seva família, els animals del mas i el seu futur. Els adults decideixen que ha de quedar-se a passar la nit en un altre mas. Mentre la Carla dorm, els bombers apaguen el foc. A l'endemà, el paisatge ha canviat: predomina el gris més que el verd dels arbres i el groc dels camps. El bosc està totalment cremat i en silenci, però una cançó sona enmig del silenci, la veu de la Carla entona una bella melodia plena d'esperança, vida i futur: cal tornar a començar per tornar a gaudir del bosc, dels boscos d'alzines i pins que envoltaven el mas.

2.3. L'autora: Maria Àngels Juanmiquel

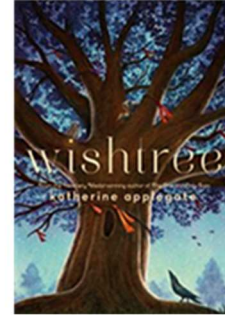
Maria Àngels Juanmiquel, segons la biografia que recull el mateix llibre, "va néixer a Palafrugell, un poble del Baix Empordà voltat de pinedes fins a tocar del mar, i ara viu a Fontcoberta, un poble del Pla de l'Estany, prop d'un estany ben bonic i de boscos amb arbres de tota mena.

És una dona amb una sort extraordinària: li ha agradat llegir, passejar, badar, escoltar, inventar... i ho ha pogut fer.

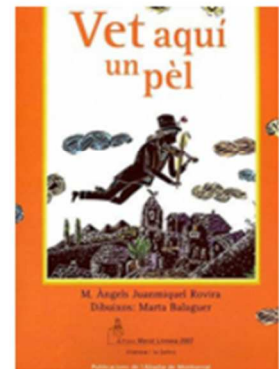
Amb els seus fills va descobrir que dins de cada persona hi ha una història que no sempre

es veu a primer cop d'ull, que els paisatges i les coses sempre tenen motius de ser prou interessants i, és clar, quan es cullen tantes coses de la vida fàcilment et poses a escriure per ordenar les idees i compartir allò que tens.

A més d'escriure, imparteix classes i està en contacte amb els joves en un institut de Banyoles." També ha escrit:

Premi Mercè Limona
2007

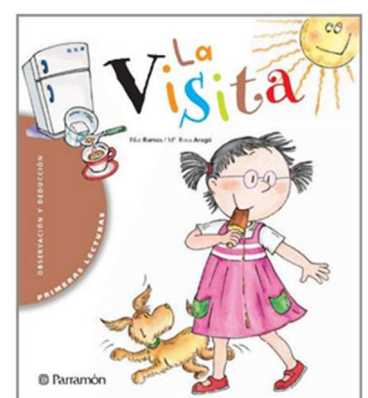
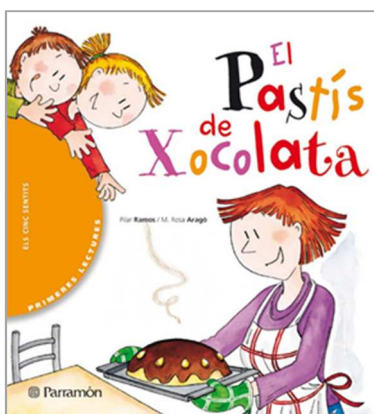
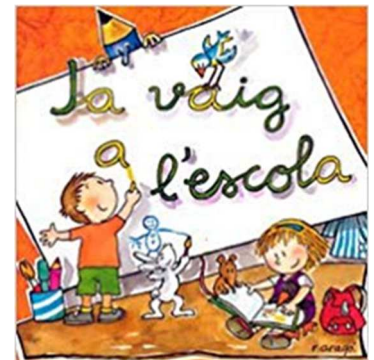
2.4. La il·lustradora: Maria Rosa Aragó Gassiot

Segons la biografia que recull el llibre, “va néixer i viu a Barcelona, tot i que sempre li ha agradat voltar i veure coses noves. Li agradaria poder viure algun dia a una casa davant del mar.

És mestra i des de fa molts anys ensenya plàstica a nens, nenes i adults. Li agrada dibuixar i ho ha fet sempre, des de petita i fins a l'actualitat, il·lustrant llibres de contes i de text.

Per ella, dibuixar és com parlar, s'expressa còmodament amb el dibuix i explica coses a la seva manera, amb l'avantatge que tothom ho pot entendre. Però el que realment li agrada es veure com dibuixen els infants, com manifesten la seva personalitat amb el dibuix, s'enriqueixen, s'ho passen bé i aprenen.”

També ha il·lustrat:

3. Com utilitzar aquesta proposta didàctica

Com hem esmentat a la introducció, amb aquesta guia didàctica pretenem fomentar el gust per la lectura i la consciència ambiental. Tot això, ho hem fet des d'un treball globalitzat de la lectura.

Podem treballar aquesta lectura des de diferents punts de vista. Per nosaltres, és molt important partir dels **coneixements previs** dels boscos i del paisatge natural que tingui l'alumnat. En alguns moments caldrà treballar el vocabulari per assegurar la comprensió. A més, la **conversa** compartida ens ajudarà a descobrir el que l'alumnat coneix del tema proposat i a ampliar el seu coneixement del món. Us oferirem també algunes preguntes com a opcions per dirigir-la, així com algunes activitats més extenses. No oblideu que també podeu crear noves històries a partir del text comentat.

Les diferents propostes que oferim són **flexibles i obertes a la realitat de cada aula i de cada centre**. Entre altres coses, entenem que el treball que es podrà fer d'aquest dossier serà diferent si es realitza en escoles de zones rurals, metropolitanes o ciutats més petites. Per exemple, per a escoles situades a ciutats grans, us proposem que relacioneu la lectura, si és possible, amb alguna sortida a alguna masia o entorn natural que tingueu previst realitzar, ja sigui prèvia o posterior, ja que això ajudarà l'alumnat a situar-se en el context de la història.

Els continguts que ens permet treballar aquest llibre són:

- La vida del camp: la masia.
- Les estacions de l'any i les seves manifestacions en la natura.
- Les relacions familiars i la solidaritat entre veïns.
- Els incendis: causes, conseqüències i efectes emocionals.

En aquesta guia donarem **molta importància a la lectura de la història des del punt de vista col·lectiu, i a la lectura en veu alta**, oferint temps també per gaudir del text i les imatges. Caldria establir la dinàmica de l'aula adient per fomentar que tots els infants se sentin còmodes durant el temps de lectura i vetllar per proposar a tothom oportunitats d'èxit.

Les activitats estan agrupades segons el moment de la lectura: abans, durant i després. L'apartat amb més activitats és el de durant la lectura, on trobarem preguntes per anar responnent al llarg de la història.

A la pàgina 33 trobareu un quadre amb el recull de propostes per gaudir de la lectura de *La cançó del bosc cremat*.

3.1. El paper de l'adult

Ens agradaria destacar la importància que té parlar de llibres per tal de compartir el procés de lectura amb els altres, tant individualment o en parella com en petit o gran grup. Els docents hem de vetllar per aquests espais de lectura i conversa, tenint en compte que:

- som el principal model lector;
- som el principal model d'expressió oral i promotor d'interacció de conversa;
- és imprescindible cedir el protagonisme en la conversa a l'alumnat;
- hem de recollir, matisar i fer progressar l'expressió de l'alumnat;
- hem de vetllar per la participació i inclusió de cada alumne en la conversa, i
- és essencial vincular la conversa sobre la lectura a la realitat propera de l'aula.

Cal poder assegurar un bon clima a l'aula, crear un ambient especial i també establir uns criteris per tal de poder fer la lectura amb unes pautes comunes a l'aula.

Podem establir una **pauta o model d'observació** per tal que l'alumnat, abans de la lectura, sigui autònom per crear un clima que afavoreixi la predisposició a gaudir de la lectura. Us n'adjuntem un exemple, tot i que seria millor construir-la amb l'alumnat.

Ens preguntem...	Valorem...			
Tenim el llibre preparat per a l'estona de lectura?	Sí, tothom.	Més de la meitat del grup.	La meitat o menys del grup.	No, ningú.
Estem en una posició còmoda per llegir, escoltar i parlar?	Sí, tothom.	Més de la meitat del grup.	La meitat o menys del grup.	No, ningú.
Hi ha un diccionari o recurs digital a prop per fer consultes de paraules?	Sí.		No.	
L'ambient és silenciós i adequat?	Molt.	Força.	Poc.	Gens.

3.2. Indicacions per a la lectura

Proposem que la lectura sigui col·lectiva, encara que en un primer moment fora bo anar pantant les pàgines que s'han de llegir i que l'alumnat les llegeixi silenciosament per centrar-se en la comprensió del text i les emocions que es desprenen de la història. A continuació es compartirà la lectura en veu alta i la conversa al seu voltant.

És important tenir en compte el treball de anticipació o preparació prèvia de la lectura en aquells casos que així ho requereixin per poder participar de l'activitat.

Aquesta novel·la ens presenta moltes oportunitats diferents d'educar la lectura en veu alta: lectura de diàlegs, descripcions, moments d'acció, la cançó... És important que l'alumnat pugui adequar l'entonació i el ritme de lectura segons el moment de la novel·la i les emocions que es desprenen; en aquest aspecte, serà clau l'exemplificació i el model per part de l'adult.

Podeu consultar els materials [La lectura en veu alta](#) i [La lectura expressiva](#), encara que a continuació us en destaquem els trets que considerem més significatius:

- Cal perdre la por de llegir en veu alta.
- Cal donar un bon model de lectura, per exemple iniciant la lectura el professorat.
- Cal treballar la fluïdesa i l'entonació.

– Cal fomentar la lectura dramatitzada, comunicativa...

Tal com us hem comentat a la introducció d'aquest dossier, en aquestes pàgines trobareu una proposta que pot ser adaptada a les realitats i als horaris de les diferents aules. Compteu que per treballar l'apartat "Abans de començar a llegir" necessitareu entre dues i tres sessions amb l'alumnat. Posteriorment, caldran unes tres o quatre sessions per treballar cada bloc de "Durant la lectura". Pel que fa a les activitats de "Després de la lectura", caldran més o menys sessions en funció de les que seleccioneu.

Segons l'estructura dels horaris de cada centre, considereu també l'opció de col·laborar amb altres docents i vincular diferents àrees o franges horàries a la realització de les diferents propostes.

Per documentar i visibilitzar la novel·la que s'està treballant, us recomanem que destineu un espai de l'aula a recollir les activitats més significatives que aneu realitzant. Aquest espai es pot compartir amb els membres de la comunitat educativa.

3.3. Propostes d'avaluació

Les propostes que es fan en aquesta guia també pretenen cultivar l'amor pels llibres i l'estima per la literatura, i fomentar el gust per la lectura. Així mateix, potenciarem que a través de les històries els infants puguin aprendre i reflexionar sobre la necessitat de tenir cura dels boscos.

Caldrà que tinguem sempre present la importància d'aquests elements:

- L'ambient de lectura

L'objectiu és poder establir de quina manera volem que sigui el temps de lectura i establir les expectatives per a aquesta estona per poder gaudir i aprendre del llibre triat de manera positiva.

- La lectura en veu alta i l'espai de conversa

Cal tenir present que el docent és model de lectura per a l'alumnat, tant pel que fa a la fluïdesa i entonació com a l'aplicació d'estratègies per a la comprensió lectora, tot vinculant la història a la realitat coneguda.

- La participació de tothom en la realització de l'activitat

Les propostes d'aprenentatge que us oferim han de poder ser ajustades a les necessitats de l'alumnat per promoure'n l'enriquiment de tots i totes, independentment de quines siguin les seves característiques. Amb la mateixa activitat, podem tenir presents objectius diferents: la diversitat a l'aula passa necessàriament per la diversitat d'aprenentatges.

- L'autoconeixement del mateix procés d'aprenentatge

És important que després de cada activitat dediquem una estona a la reflexió i al tancament de l'activitat. Valorarem els aprenentatges assolits i els resultats obtinguts i en farem propostes de millora. Això ens permetrà arribar a nous acords amb l'alumnat, tant pel que fa al grup classe com individualment.

4. Abans de començar a llegir

Presentem a l'alumnat la imatge de la coberta del llibre i n'observem el títol, el dibuix, el nom de l'autora... Podem projectar la imatge o bé facilitar a l'alumnat el llibre en format paper, però en aquest cas convé que no llegeixin el resum de la contracoberta per poder desenvolupar les propostes que detallem a continuació.

Proposta 1. Idees que ens suggereix la coberta i la contracoberta

Presentem als alumnes el llibre que llegirem; podem proposar una presentació que sigui atractiva (a partir de la mascota de la biblioteca, d'algun adult referent per a la classe o un alumne més gran, o si a la classe teniu alguna "bústia màgica" de propostes...). Un cop mostrat el llibre als alumnes, caldria fer-los observar la portada del llibre perquè a partir del títol i de la il·lustració puguin fer una sèrie d'hipòtesis sobre el contingut de la història.

Demanarem als nens i nenes que facin grups de tres o quatre membres i que cada grup faci una llista ben llarga d'idees del que ens podem trobar en aquesta lectura, tenint present que ha d'estar elaborada entre tots els membres del grup. Per tal de valorar que tothom

s'impliqui en la pluja d'hipòtesis, podem demanar als nens i nenes que escriguin al costat de cada idea qui l'ha pensat (pot ser més d'un nom), sense intenció de comparar, però posant com a requisit que tothom hi ha d'haver participat, com a mínim, pensant i escrivint una de les idees. Animarem els alumnes amb més facilitat a ajudar els companys i companyes que necessitin suport.

Després es farà una posada en comú amb tot el grup classe sobre les idees que han anat sorgint. Reforçarem positivament les diferents reflexions, ja que, abans de començar a llegir, totes poden ser vàlides sempre que es desprenguin de la lectura del títol i l'observació de la il·lustració de la coberta.

Podem buscar un espai per als papers de recull de les idees de cada grup perquè estiguin a l'aula i reprendre-les durant la lectura i al final.

En acabat podem llegir la contracoberta i veure si ens hem aproximat a l'argument.

Proposta 2. L'autora

Proposarem als alumnes el joc del telèfon per presentar les següents informacions de l'autora recollides de la biografia.

- Va néixer a Palafrugell, un poble del Baix Empordà, voltat de pinedes.
- Ara viu a Fontcoberta, un poble del Pla de l'Estany.
- Viu prop d'un estany ben bonic i de boscos amb arbres de tota mena.
- Va començar a explicar històries quan va ser mare.
- Treballa en un institut a Banyoles.

Posarem l'alumnat en tres files i direm d'una en una les frases a l'alumne d'un extrem de la fila. Les informacions hauran d'arribar de la manera més silenciosa possible a l'alumne de l'altre extrem de la fila. L'últim que rebi la frase l'haurà d'escriure en un paper. Podem donar les mateixes frases a totes les files o només algunes. També podem fer que els alumnes

intercanviïn les seves posicions. Quan acabem, compararem les informacions que han anat recollint. A més, si amb l'alumnat heu treballat les comarques de Catalunya, podeu situar en un mapa les que tenen a veure amb la vida de l'autora.

De manera opcional, us proposem que deixeu a la vista, a la classe, un paper gran o cartolina on els alumnes puguin pensar i anotar preguntes per a l'autora mentre van llegint el llibre o quan l'acabin. Si en teniu una bona llista, sempre podeu intentar, utilitzant les nombroses vies de les quals disposem avui en dia, fer-les-hi arribar.

Proposta 3. Què sé del bosc?

Abans de començar la lectura del llibre que tenim a les mans, per tal d'adequar-la a la realitat de l'alumnat de l'aula, ens plantejem:

Quins són els coneixements que tenim dels boscos? Què sabem dels boscos?

Podem conduir aquesta activitat de diferents maneres. Nosaltres proposem una conversa que parteixi de la gran pregunta que hi ha més amunt o bé amb diferents preguntes, com ara:

- Què és per a vosaltres un bosc?
- Quin bosc o boscos coneixeu? On es localitzen?
- Quins tipus de bosc hi ha?
- Quins factors ajuden a créixer i quins no?
- Quins animals hi podem trobar? Quins altres éssers vius?
- Es poden cuidar els boscos?

Si volem focalitzar-nos en alguna de les preguntes, podem realitzar un petit projecte sobre algun dels aspectes que més interessi als infants sobre els boscos.

Aquesta activitat també podem realitzar-la amb col·laboració de les famílies, fomentant la recerca d'informació i la competència oral. Es pot crear una exposició a l'aula amb les diferents dades trobades pels infants.

Si ho creiem oportú per tancar l'activitat, podem escriure algunes de les conclusions que hem consensuat amb tot l'alumnat, responent de manera col·lectiva o individual a les preguntes que hem fet.

5. Durant la lectura

Us proposem que la lectura de *La cançó del bosc cremat* la feu de manera col·lectiva a l'aula i en veu alta. Per això és important preparar l'ambient previ, perquè aquesta sigui una lectura de qualitat i es pugui compartir de manera tranquil·la.

Cal assegurar-nos que les condicions de l'entorn on es realitza són les adequades. A més, per facilitar-ne la comprensió, caldrà tenir en compte, com us hem comentat, els coneixements previs de l'alumnat, anticipar vocabulari si cal o treballar els conceptes que anirem trobant durant la lectura. Les **il·lustracions** que acompanyen el text són també un suport important que aconsellem aprofitar.

Al llarg de la història, com en tot conte, es poden situar els tres grans blocs: introducció, nus i desenllaç.

Hem dividit la història en les següents parts:

- Introducció: de la pàgina 7 al primer paràgraf de la pàgina 11 (inclòs).
- Nus: del segon paràgraf de la pàgina 11 fins al segon paràgraf de la 38 (inclòs).
- Desenllaç: des de l'últim f de la pàgina 38 fins al final.

És el moment d'iniciar la lectura. Recordeu: us proposem unes preguntes per assegurar la comprensió de la història i al final de cada part unes propostes d'ampliació per treballar diferents aspectes essencials de la lectura, en especial l'arbre com a ecosistema i el respecte per la natura.

Les preguntes per a la lectura guiada i compartida les trobareu classificades de la següent manera:

- Fil argumental (A): permeten assegurar la comprensió de la història, dels personatges, fer hipòtesis sobre la història...
- Domini del llenguatge (LI): vocabulari, reflexió del llenguatge...

- Coneixement del medi (C): característiques dels arbres, boscos, vida a les masies i educació ambiental.
- Reflexió (R): permeten ajudar l'alumnat a reflexionar, treballar valors i fomentar el sentit crític.
- Connexió emocional (E): la lectura ens permet connectar amb nosaltres mateixos i les nostres emocions.

D'altra banda, recordeu que les propostes més àmplies són justament propostes que podeu modificar i ajustar a la realitat de la vostra aula.

Ara sí, comencem!

5.1. Primera part de la història: introducció

“—Hi ha foc al coll del Matxo i bufa tramuntana!”

Una tarda d'estiu comença el foc al coll del Matxo; als voltants d'aquest indret hi ha la masia on viu la Carla. Aquella tarda d'estiu, la Carla veu com tota la seva família està implicada en les tasques per intentar frenar el foc... però el foc avança!!!

Pàg.	Propostes	Tipus
7	Com comença la història? Què vol dir: “La calor es deixa sentir com fa anys que no recorden”.	A
9	La tramuntana. Què és? Quin efecte té sobre el foc?...	C
9-10	Quin paisatge veu la Carla des de la finestra? Com se sent? Vosaltres, com us sentiríeu? De què té por? Vegeu el material de suport .	E
11	Què vol dir: “Confiem que es calmi”? Què és el que s'ha de calmar i per què?	A

A: fil argumental

R: reflexió

Ll: domini del llenguatge

E: connexió emocional

C: coneixement del medi

Proposta 1. El mas i el seu entorn

Durant les primeres pàgines del llibre anem descobrint el paisatge de l'entorn on viu la Carla; per exemple, descobrim l'era, el mas, els estables, el bosc d'alzines i pins... En funció dels coneixements que tinguin els infants, podem dedicar més o menys temps a aquesta activitat. És important que durant la lectura d'aquestes primeres línies assegurem la comprensió de l'entorn on té lloc l'acció d'aquesta història, la vida a la masia i als boscos.

Per començar, us plantejem l'opció de representar l'espai on se situa l'acció del llibre. Tingueu present, ja sigui amb aquestes o altres activitats, de dedicar una estona a la contextualització de la història, cosa que facilitarà als alumnes la posterior comprensió de la història. Pot ser especialment útil per a aquell alumnat amb més dificultats de comprensió lectora o abstracció, per exemple alumnes amb algun trastorn de l'aprenentatge (com ara dislèxia), nens i nenes d'origen estranger, alumnat amb discapacitat intel·lectual...

Recollim aquí possibles activitats:

- Conversa sobre l'entorn on succeeix la història.
- Com t'imagines aquest espai? Hi ha edificis, part natural...
- El pots representar... descriure...
- Saps el significat de les paraules: *corts, pujols*...?

Si cal, podem reforçar aquesta activitat amb imatges en suport físic (materials de suport, llibres de coneixement, contes...) o bé en suport digital. En el següent enllaç podeu trobar un exemple d'activitats per treballar el vocabulari relacionat amb les masies: <http://educa.cerdanyola.cat/llistat-dactivitats/l%C3%A8poca-de-les-masies>.

Dediqueu un temps a l'espai d'educació visual i plàstica per representar el bosc, el mas... Podem fer-ho en A3 i amb diferents tècniques artístiques o bé podem realitzar la representació entre tot l'alumnat en format mural.

Recollirem els coneixements que tenen els infants sobre la masia i el seu entorn.

Proposta 2. Personatges I: la Carla i la seva família

Aquesta proposta té com a objectiu descriure els diferents personatges que formen part de la història del llibre. Cal dir que obrirem les descripcions amb les dades que hem llegit i aquelles informacions que poden inferir, però a mesura que vagi avançant la lectura les haurem d'anar ampliant. Per aquest motiu trobareu més endavant aquesta mateixa activitat amb el nom "Personatges II" i "Personatges III".

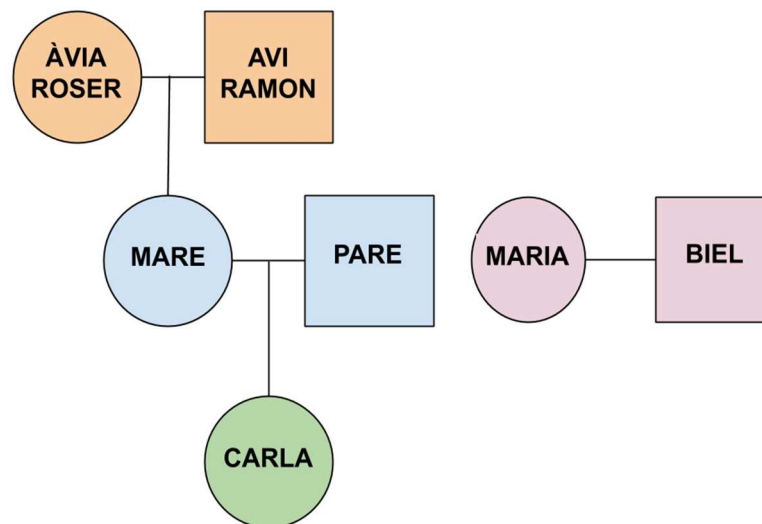
Us plantejem diferents opcions multinivell per fer la descripció dels personatges; localitzem els personatges principals de la història: la Carla, la mare, l'avi, l'àvia i el Floc.

- Descripció col·lectiva.
- Omplir la fitxa de descripció del personatge.
- Complementar la descripció amb el nom del personatge i fer el dibuix.
- Escriure una descripció breu, a partir d'un guió.
- Escriure una descripció llarga de diferents paràgrafs (presentació, descripció física, descripció de la personalitat...) a partir de les dades llegides i aportant amb la pròpia imaginació.
- Lectura en veu alta del text elaborat.

En el [material adjunt](#) trobareu les propostes perquè l'alumnat faci la descripció.

Si opteu per realitzar les descripcions de manera escrita, seria convenient comptar amb el suport d'un segon docent o bé realitzar-les en algun espai de desdoblament amb la meitat del grup, per poder oferir el suport necessari als alumnes en l'elaboració del text.

Per finalitzar aquesta activitat podem fer un petit arbre genealògic de la família de la Carla de manera col·lectiva. A continuació us en proposem un exemple.

Proposta 3. Recapitem

Hem llegit la introducció de la història. Per consolidar l'inici de l'argument, us proposem conversar destacant els principals fets que han passat. Ho podem articular al voltant de les següents preguntes:

- Què ha passat?
- A qui li ha passat?
- On ha passat?
- Quan ha passat?
- Per què ha passat?

Podem recollir les respostes de manera col·lectiva i fixar-les a l'espai destinat a l'aula per treballar aquesta novel·la.

Aquesta activitat permetrà reduir barreres a la comprensió i facilitar que tot l'alumnat pugui situar-se en la història i tenir present la informació més rellevant fins ara.

5.2. Segona part de la història: nus

“Després d’una conversa curta amb els bombers han sortit a trobar en Biel i l’àvia, que tornen dels estables amb l’avi.”

Després de la trucada als bombers, tota la família de la Carla s'implica a intentar que el foc no s'escampi més. Els efectes del foc es fan presents en el paisatge del bosc: estan en perill el mas on la Carla ha crescut, els records i també els animals que viuen als estables.

La Carla marxa amb en Biel al mas on viuen en Biel i la Maria, i allà esperarà amb nervis i amb l'emoció a flor de pell que el foc no faci mal al bosc ni a les persones.

Pàg.	Propostes	Tipus
12	Quins mitjans tenen els bombers?	A
13	Comentem la frase sobre el paisatge: “... aquell fum gris de núvols espessos, que es comença a escampar cel amunt, tenyint-lo...”.	LI
13	Com se senten els personatges: l’àvia Roser, l’avi Ramon, la Carla...	A
14	El primer paràgraf ens descriu una emoció: què penseu que sent la Carla? Podem rellegir el text i comentar.	E

16	Parem atenció a la descripció del moviment de les flames: “Esclats de flames que surten des de...”. Podem fer observar la pàgina 17.	LI
16	Ens parem a comentar les següents frases: “Sort que en aquest bosc hi ha més alzina.” “Els pins són tramposos.” (Parlem dels tipus de bosc: característiques dels pins i les alzines davant del foc. Forma part de la proposta 1.3 que trobareu a continuació.)	C
17-18	Parem atenció a com el foc ajuda a la reproducció dels pins.	C
20	El mas és escenari de gran part de la història: podem treballar les parts del mas: era, estables... Teniu material adjunt a la proposta 1 de la introducció.	LI
20-21	Parem atenció als nervis del bestiar: els animals com a éssers capaços de tenir sensacions i sentiments. Com ho manifesten?	E
22	Feines del camp: segar els camps, netejar estables, pelar llegums...	C
23	Tractament dels animals: quina por hi ha? Què fan per salvar els animals?	E
24	Recordem les idees treballades a la proposta 1 de la introducció (pàg. 17-18 del dossier) sobre la representació de la masia i el bosc. Aquest recurs és especialment útil per a l'alumnat amb més dificultats cognitives o lingüístiques per representar el lloc on es desenvolupa la història i assegurar-ne la comprensió.	A
24	Entre tota la família es distribueixen les tasques per protegir el mas i els animals. Parem atenció al treball en equip dels nostres protagonistes i la importància de la coordinació. Pensem també en situacions viscudes pels nens i nenes que hagin hagut de treballar en equip.	E
30	Per què la Carla no té gana? Què vol dir <i>ensopida</i> ?	E
33	Hi ha claror al bosc? Per què?	LI
37	Comentem el següent text: “A entrada de fosc, s’ha fet un silenci que els ha vingut de nou. Els avions ja no passen. Al cap de poc, senten acostar-se soroll de motors de cotxes.”	A
37	Parem atenció a la comprensió del segon paràgraf i sobretot al desenvolupament de la trama: els bombers els han fet marxar del mas. També ens fixem en l’estat de la família de la Carla: “Estan suats;	A

tenen els ulls vermells pel fum; els cabells, bruts de cendra; la roba, les sabates, la pell, les ungles..., negres i emmascarades...”

38 Què és el lledoner?

C

Ll: domini del llenguatge

A: fil argumental

C: coneixement del medi

E: connexió emocional

R: reflexió

Proposta 1. Factors del foc

Aquesta proposta pretén entendre les diferents causes o factors que ajuden a la propagació del foc en l'entorn del bosc i de la masia.

Per iniciar aquesta seqüència de propostes plantegem diferents fases:

Proposta 1.1. Conversa per fer hipòtesis sobre l'origen de l'incendi

En una conversa recollim les idees que tenen els infants sobre com es va iniciar i propagar l'incendi. Podem fer una llista amb algun tipus de suport, com per exemple una pissarra, un ordinador i projecció a la PDI, una cartolina... Un infant pot escriure les idees que van sortint o cada infant pot escriure la seva. En les següents propostes intentarem descobrir o analitzar quines són o poden ser certes.

Proposta 1.2. Relectura dels factors que influeixen en el foc

També podem rellegir les pàgines que hem llegit fins ara per fer una llista de factors que poden ajudar a escampar el foc més o menys de pressa pel bosc.

Factor	Descripció	Afecta o no afecta l'incendi
Temps (temperatura, vent)		
Estat dels camps		
Tipus de bosc		
Treball dels humans		

Imprudència		
Altres factors...		

Proposta 1.3. Diferències entre les pinedes i els alzinars

En algun moment hem parlat o hem buscat informació sobre els tipus de bosc i el paper que tenen en la propagació del foc.

Analitzarem els dos tipus de bosc que trobareu durant la lectura del llibre que tenim a les mans:

- **La pineda:**
Característiques de l'arbre.
Què ens diu el text?
Com reacciona al foc?

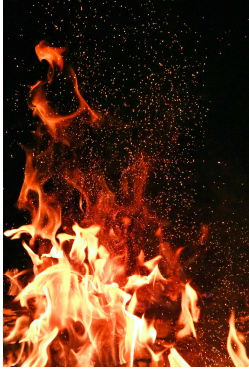
- **L'alzarinar:**
Característiques de l'arbre.
Què ens diu el text?
Com reacciona al foc?

Proposta 1.4. Descripció del foc

Després de fer les tres propostes que trobareu més amunt, proposem fer una relectura del següent fragment:

“Un silenci terrible. Cap soroll no surt del bosc. No hi piula ni un ocell. Cap bestiola no hi canta la calor, s’amaga entre les fulles, o fa cruixir una branca. El bosc és completament quiet. Tot d’una, uns quants metres endins, unes flamarades vermelles han saltat del no res i s’han escampat, com un regueró petarrellejant de guspires, per les plantes que creixen arran de terra.” Pàg. 28.

Aprofitarem per comentar amb l’alumnat que al llarg del text se’ns parla del foc moltes vegades i s’utilitzen moltes frases i paraules per descriure’l. Farem notar que aquestes paraules tenen la intenció de permetre’ns visualitzar, olorar, escoltar i imaginar-nos el foc. Farem un recull, en parelles o bé en grups, de les paraules i frases que hi fan referència. Després les compartirem i les podem penjar en una imatge d’un foc o d’una flama.

Proposta 2. Personatges II: en Biel i la Maria

Recordeu que el treball dels personatges iniciat a “Personatges I” (proposta 2 de la introducció) s’haurà d’anar desenvolupant durant tota la lectura.

En aquesta segona part de l’activitat descriurem els nous personatges que van apareixent a la història i completarem les descripcions ja fetes amb les noves informacions.

La família de la Carla, davant l’avançament del foc, que va cap al mas on viuen, decideix que la nena marxi amb en Biel cap a un mas proper, on trobarà la Maria. En aquest nou mas, que es diu mas Pubill, la Carla estarà amb la Maria, que tindrà cura d’ella fins que puguin aturar l’incendi.

Podem conversar amb els infants sobre les característiques del mas Pubill i qui és la Maria. La podem incloure a la llista de personatges descrits a les primeres propostes, recollint què fa i quina funció té el mas Pubill.

Recordem que podem fer-ne la descripció segons diferents nivells de complexitat:

- Mantenir una conversa col·lectiva sobre els nous i antics personatges.
- Omplir la fitxa de descripció del personatge.

- Completar la descripció amb el nom del personatge i fer-ne el dibuix.
- Escriure una descripció breu, a partir d'un guió.
- Escriure una descripció llarga de diferents paràgrafs.
- Fer la lectura en veu alta del text elaborat.

Recuperem el [material adjunt](#) per fer la descripció de la proposta 2 de la introducció.

Proposta 3. Acció dels bombers

“Però aturar el foc és una feina difícil i aquest ens dóna una mica de guerra.” Pàg. 26.

Durant la lectura del llibre *La cançó del bosc cremat*, és molt present l'acció que fan els bombers per intentar apagar el foc i minimitzar els efectes de l'incendi en la vida del bosc. En el text, en la il·lustració, en els colors del foc i dels dibuixos... podem llegir, rellegir i comentar les diferents situacions on són presents els bombers.

Podem decidir quines accions fan els bombers i després representar aquestes accions amb dibuixos, per tal de crear la seqüència de l'incendi. D'aquesta manera també ens assegurarem la comprensió de la història ([material adjunt](#)).

Per exemple:

1. Trucada als bombers per avisar del foc	2. Arribada del dispositiu dels bombers

Proposta 4. El camí de la Carla

La Carla marxa del mas on ha nascut i on viu per decisió de la seva família; és interessant seguir el camí entre els dos masos que fa amb el cotxe d'en Biel i les seves emocions.

“En Biel farà un altre viatge al mas Pubill per endur-se-la —ningú no pensa preguntar-li si hi té res a dir—...” Pàg. 27.

Com es deu sentir la Carla quan abandona casa seva? Podem proposar que els alumnes es posin a la pell de la Carla i descriguin breument els seus sentiments, les pors, les esperances... Per exemple, podem imaginar que la Carla escriu un missatge a un amic o amiga durant el trajecte i què li explica.

Per ajudar-los a posar-se a la pell de la Carla recomanem que feu una nova lectura en veu alta, reconeixent les emocions que desprèn aquest viatge que fa la Carla amb la incertesa de l'impacte que el foc tindrà sobre el mas on viu. Recordem que la Carla està preocupada pels animals que viuen als estables, per la família, pels seus records... i per la pèrdua de la seva vida envoltada de bosc i camps.

Proposta 5. Recapitem II

Us proposem tornar a conversar destacant els principals fets que han passat. Podem escriure i endreçar els diferents fets al llarg de la història o bé situar-nos a partir de les següents preguntes:

- Què ha passat?
- A qui li ha passat?
- On ha passat?
- Quan ha passat?
- Per què ha passat?

Podem recollir les respostes de manera col·lectiva i fixar-les a l'espai destinat a l'aula per treballar aquesta novel·la.

Aquesta activitat permetrà reduir barreres a la comprensió i facilitar que tot l'alumnat pugui situar-se en la història i tenir present la informació més rellevant fins ara.

5.3. Tercera part de la història: desenllaç

La mare de la Carla la desperta, un nou dia comença. Mentre es va despertant, pregunta:

“—Encara hi ha foc?

—No, ja ha passat tot! Aquesta nit els bombers han pogut aturar-ho.”

El bosc s'ha cremat, la família de la Carla i ella mateixa descobreixen els efectes que ha tingut sobre el mas, els estables, els animals... i també sobre les seves vides.

L'arribada de la Carla al mas és força trista, però una cançó trenca el silenci i fa que l'esperança torni. Queda molta feina per endavant, però la vida continua.

Pàg.	Propostes	Tipus
41	Què vol dir aquesta frase: "El cel torna a ser net i clar com un dia d'estiu qualsevol."	A
42	Quin sentiment té la Carla: "... torna a sentir aquell pessic de quan les coses van malament rondant-li per la panxa".	E
43	"És veritat que les flames no han tocat ni una pedra..." Què vol dir? Per què?	C
42-43	Conversa al voltant de la sensació de pèrdua.	E
44	Què és un magraner?	C
47	Què vol dir la cançó de la Carla? En quin moment comença...	A
45-46	Podem resseguir el text remarcant les diferents accions que es fan per tornar a la normalitat i escriure-les. Opcions multinivell: <ol style="list-style-type: none"> 1. escriure paraules relacionades amb dibuixos de suport. 2. escriure frases o rodolins. 3. escriure un petit text lligant les accions que fan. 4. ocalitzar i distingir noms i verbs, el gènere i el nombre de les paraules que hem llegit. 	C
44-47	Dibuixar com ha quedat el mas i el seu entorn.	A
52-55	La Carla es fa preguntes que relaciona amb la lletra de la cançó i el paisatge gris del bosc cremat.	LI
55	Què vol dir l'arribada de la papallona a la branca de l'alzina?	LI
56	Amb quin desig acaba la història? Ens podem imaginar què farà la Carla quan sigui gran?	A

LI: domini del llenguatge

A: fil argumental

C: coneixement del medi

E: connexió emocional

R: reflexió

Proposta 1. Representació del bosc cremat

A les primeres propostes hem representat el bosc verd i ple de vida: el bosc a l'estiu, el bosc d'alzines i pins... Després de la lectura del final de la història, us proposem que tanqueu els ulls, si cal torneu a fer la lectura en veu alta de les pàgines del desenllaç de la història, i us imagineu com ha quedat el paisatge del voltant del mas. Pateu atenció a imaginar també les emocions de la Carla quan torna a veure els seus boscos després de l'incendi i empatitzeu amb ella.

Per fer aquesta representació podeu mantenir una petita conversa per compartir les idees que tenim per fer el dibuix i triar els colors o les tonalitats que utilitzarem per fer el bosc, quins elements destacarem... Podem triar la tècnica i el format que vulguem per fer aquest dibuix.

Si hem fet algun dibuix anterior del bosc viu, els podem comparar i penjar un al costat de l'altre.

Proposta 2. Comparació del mas abans i després de l'incendi

Ens imaginem que som detectius. Tornem a llegir de la pàgina 40 a la 46 per investigar i comparar el mas abans de l'incendi i com queda després. Podem fer-ho per parelles o petits grups i emplenar la graella proposada al material de suport.

Proposta 3. Dels sons al silenci i a la cançó

Al llarg de l'acció de tota la història hem pogut llegir que el bosc i el mas són plens de vida; també durant l'acció dels bombers hi ha sons i soroll, però després del foc:

“Tot al voltant del mas, només se sent la veu de la Carla. I, de tant en tant, el picar de les eines del pare i l'avi, a la banda dels estables. Més enllà del mas, tot és silenciós, els sorolls estan apagats, tot calla.” Pàg. 50.

Ens podem preguntar quins sons, sorolls... ja no se senten al bosc, al mas.

Podem utilitzar la següent graella per recollir-los:

So/Soroll	Abans de l'incendi	Durant l'incendi	Després de l'incendi
Ocells			
Esgüell del porc			
Bramul de les vaques			
Aire que bufa			
Les fulles			
Helicòpter			
Cotxes			
Les flames			
Els arbres			

El bosc i el mas queden en el més absolut silenci fins que la Carla comença a rentar el Floc i acompanya aquesta acció d'una bonica cançó que trenca la buidor del mas.

Què significa la cançó per a la Carla? I per al bosc cremat?

Cada infant pot escriure el seu pensament del que transmet la cançó i compartir-lo. Totes les respostes són vàlides si ens ajuden a confirmar la idea que el cant de la Carla és un cant que serveix per tornar a recuperar la vida del mas i del bosc, de mica en mica.

Proposta 4. Recapitulem III

Escrivim frases del que ha passat durant el desenllaç i les ordenem.

Podem recollir les respostes de manera col·lectiva i fixar-les a l'espai destinat a l'aula per treballar aquesta novel·la.

Aquesta activitat permetrà reduir barreres a la comprensió i facilitar que tot l'alumnat pugui entendre el final de la història.

En segon lloc, aprofitem per parlar dels personatges de la història, completar-ne les descripcions, si s'escau, amb alguna informació més i classificar-los en personatges principals i secundaris. Cal destacar i reconèixer la importància del bosc, el mas i el foc com a altres personatges de la història.

6. Després de la lectura

És el moment d'acabar de consolidar molts dels aprenentatges assolits durant el temps de lectura en veu alta i col·lectiva, durant el temps de conversa i durant el temps de construcció de coneixement compartit.

Les propostes que us fem a continuació també pretenen recuperar les hipòtesis fetes a l'inici de la lectura i contrastar si han resultat ser encertades en el desenvolupament de la història, així com fer la conclusió de tot el procés lector desenvolupat durant aquests dies o setmanes.

En aquesta part final, us fem també unes propostes de tancament per acabar de consolidar els diferents aprenentatges, gaudir de la lectura i desenvolupar l'estima pels arbres.

Proposta 1. Comprovem les hipòtesis inicials

Aquesta proposta pretén recuperar les hipòtesis que l'alumnat va fer a la *proposta 1: idees que suggereix el títol del llibre* (abans de la lectura). Ho podem fer de la següent manera:

- Recuperem els grups que vam realitzar inicialment.
- Recuperem les idees que tenim penjades a l'aula fetes abans d'iniciar la lectura. Llegim i comentem el que havíem escrit.
- Comprovem si hi ha relació entre les hipòtesis inicials i l'argument que efectivament hem llegit en el llibre.
- Compartim les descobertes fetes amb la resta del grup classe.

Proposta 2. Il·lustracions

Durant la lectura segur que heu anat parant atenció a les il·lustracions del llibre. Us aconsellem que l'alumnat, per parelles o en petits grups, escullin una de les il·lustracions i expliquin per què l'han triat.

Proposta 3. Recomanem

En petits grups, elaborem una recomanació col·lectiva del llibre. Cada grup pot descriure un dels aspectes de la novel·la: els personatges, la història, el que permet aprendre, com està escrita, les seves il·lustracions...

Podeu publicar aquesta recomanació al blog o a l'espai digital del centre.

Proposta 4. Què podem fer nosaltres pel bosc?

En aquesta activitat us proposem que construïu amb l'alumnat un mural responent a la pregunta:

Què podem fer nosaltres pel bosc?

Per fer-ho, els alumnes poden cercar informació, recomanacions, consells... amb les famílies a casa i dur-les a l'aula. Per acabar-ho de completar, podeu demanar la col·laboració d'algun servei proper al centre: agents de policia, bombers, guardes rurals... Aquesta proposta la podem compartir amb la resta del cicle o escola fent una petita exposició.

Proposta 5. Els incendis que hem viscut (activitat d'ampliació)

L'objectiu d'aquesta activitat és que l'alumnat conegui diferents incendis que s'han produït en boscos: les dades més rellevants de l'incendi, les seves causes, les conseqüències en l'entorn i les conseqüències emocionals en les persones que l'han viscut.

Per poder-ho fer, us suggerim utilitzar l'estructura cooperativa de treball en grups d'experts. Caldrà distribuir els alumnes en cinc grups de cinc membres, preferiblement amb característiques heterogènies, tant pel que fa a autocontrol i atenció com a domini del llenguatge escrit i relació social.

Primer s'explicarà en gran grup que cada un dels cinc grups petits es farà expert en un incendi real. Cal que cada membre del grup s'assabenti molt bé de les informacions rellevants perquè més tard es barrejaran tots els grups i es tornaran a compondre de manera que en cada petit grup cada membre sigui expert en un incendi diferent. En aquests petits grups, cada expert explicarà als seus companys l'incendi sobre el qual té informació.

Agrupació 1	Agrupació 2
<p>Tots els membres del petit grup treballen sobre la informació del mateix incendi.</p>	<p>Cada membre del grup té la informació d'un incendi diferent que ha de transmetre a la resta de companys del petit grup.</p>

Un cop explicat, es fa la primera formació de grups i a cada un se li facilita la informació sobre un incendi que considerem rellevant, ja sigui per la seva actualitat, la dimensió de les seves conseqüències o la proximitat. La informació es pot donar en format paper, si ho creieu adient (notícia del diari, lectura, resum...), o en format audiovisual. En aquesta guia, hem escollit aquesta darrera opció per incloure a les aules el treball de la comprensió oral i la competència digital. Així doncs, donarem als alumnes un suport digital, com ara un ordinador o tauleta per grup, perquè puguin visualitzar els següents vídeos:

- **Títol: El foc posa en perill l'Amazònia, el pulmó del planeta**
 Data i canal: 22/08/2019 Notícies 3/24
 Informació: Des de dijous passat, 15 d'agost, han detectat a través d'imatges per satèl·lit un total de 9.507 nous incendis forestals al Brasil, principalment a la zona de l'Amazones, on es troba l'extensió de bosc tropical més gran del món i que es considera vital per combatre l'escalfament del planeta. Dilluns, el fum generat per la gran quantitat d'incendis de l'Amazònia va provocar que la ciutat de São Paulo quedés absolutament a les fosques, com si fos de nit a ple migdia. Bolsonaro acusa les ONG d'estar darrere dels incendis "per provocar problemes al país". També la veïna Bolívia està afectada pels focs, que ja han cremat una superfície similar a la de totes les illes Balears.
 Enllaç: [El foc posa en perill l'Amazònia, el pulmó del planeta](#)
- **Títol: Vint anys del gran incendi de la Catalunya central**
 Data i canal: 18/07/2018 Telenotícies
 Informació: Fa vint anys, el 1998, la Catalunya central va ser arrasada per les flames i, durant tres dies, es van cremar més de 24.000 hectàrees a les comarques del Bages, el Berguedà, el Solsonès i la Segarra.
 Enllaç: [20 anys del gran incendi de la Catalunya Central](#)

- **Títol: L'incendi de Capellades recorda el d'Horta de Sant Joan de fa deu anys**
Data i canal: 25/07/2019 Telenotícies
Informació: Els bombers lluiten contra l'incendi que fa més de 24 hores que crema a Capellades.
Enllaç: [L'incendi de capellades recorda al d'horta de Sant Joan de fa 10 anys](#)
- **Títol: Incendis a Austràlia**
Data i canal: InfoK
Informació: Uns 150 focs cremen alhora des de fa setmanes i han afectat milers de persones. I també molts animals, com els coales. Que, per cert, estan en perill d'extinció.
Enllaç: Incendis a Austràlia (21-11-2019), Uns incendis terribles. Info K (09-01-2020)
- **Títol: Incendis molt bèsties a Califòrnia**
Data i canal: 14/11/2018 InfoK
Informació: A Califòrnia, als Estats Units, hi ha els pitjors incendis de la seva història. De moment, han mort cinquanta persones i milers i milers han hagut de marxar de casa seva. Hi ha vuit mil bombers intentant apagar el foc —moltíssims— però és tan bèstia que només si el vent i la pluja ajuden podran aconseguir-ho. D'aquests megaincendis cada cop n'hi ha més, i els causen el canvi climàtic i el mal estat dels boscos.
Enllaç: [Incendis molt bèsties a Califòrnia](#)

Els podran visualitzar les vegades que considerin adients fins que tinguin clara la informació més rellevant de cada incendi. Per poder-la recollir, podeu utilitzar el model proposat als materials de suport.

Estarà bé que, de manera cooperativa, cada grup vetlli perquè tots els seus integrants recullin la informació necessària i siguin capaços de transmetre-la després. Intentem afavorir a l'aula un clima d'aprenentatge compartit, ajudant-nos els uns als altres, i amb respecte per les diferències.

A continuació es faran els grups, com hem dit, de manera que en cada grup hi hagi un membre de cadascun dels grups anteriors; per tant, un expert en cada incendi. A continuació oferirem un espai on els nens i nenes puguin compartir amb els companys la informació apresada i es puguin assabentar dels diferents incendis.

Seria convenient, un cop realitzat això, fer un petit tancament en gran grup per compartir conclusions i fets comuns. Probablement, això ens condueixi a parlar del canvi climàtic, la necessitat d'evitar riscos a l'estiu i de preservar en bon estat els boscos.

Us suggerim, si voleu aprofundir una mica més pel que fa als incendis amb l'alumnat, veure i comentar tots junts aquests breus vídeos:

- **Títol: Escola ensenya com afrontar incendi**
Data i canal: 07/06/2016 InfoK

Informació: Els alumnes de l'escola de Maians ens expliquen com van viure un incendi i què hem de fer per prevenir-los.

Enllaç: [Escola ensenya com afrontar un incendi](#)

- Títol: **Què hem de fer si hi ha un incendi?**

Data i canal: 14/06/2017 InfoK

Informació: Hem anat a parlar amb un bomber que ens dona els consells més importants en cas d'incendi en un edifici.

Enllaç: [Què hem de fer si hi ha un incendi?](#)

7. Recull de propostes

Propostes per a abans de la lectura

Propostes	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Idees que ens suggereix la coberta i la contracoberta				Aprèn-dre a aprèn-dre	Petits grups	
2. L'autora					Gran grup	Dinàmica joc
3. Què sé del bosc?					Gran grup	Implicar les famílies Coneixements previs

Propostes per a durant la lectura

Propostes INTRODUC- CIÓ	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. El mas i el seu entorn				Artístic	Gran grup	
2. Personatges I: la Carla i la seva família					Individual	Multinivell Material de suport Codocència
3. Recapitulem						

Propostes NUS	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Factors del foc					Gran grup	
2. Personatges II: en Biel i la Maria					Gran grup	Material de suport (Personatges I)
3. Acció dels bombers				Artístic	Individual	Material de suport
4. Camí de la Carla				Artístic	Gran grup	
5. Recapitulem II						

Propostes DESENLLAÇ	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixem ent del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. El bosc cremat				Artístic	Gran grup	
2. Comparació del mas abans i després de l'incendi					Gran grup o petits grups	Material de suport
3. Dels sons al silenci i a la cançó					Gran grup	
4. Recapitem III					Individual	

Propostes per a després de la lectura

Propostes	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Comprovem hipòtesis				Aprèn-dre a aprèn-dre	Petits grups (proposta 1 d'abans de la lectura)	
2. Il·lustracions				Artístic		
3. Recomanem						
4. Què podem fer nosaltres pel bosc					Gran grup	Implicar les famílies
5. Els incendis que hem viscut				Competència digital	Grups cooperatius d'experts	Material de suport

8. Materials de suport

DURANT LA LECTURA

Introducció

Pregunta de la pàgina 8. Bosc d'alzines i pins

Pregunta de la pàgina 8. El mas

Pregunta de la pàgina 9. Paisatge des de la finestra

Proposta 2. Personatges I: la Carla i la seva família

Nus

Proposta 2. Personatges II: la Maria (el mateix que a "Personatges I")

Proposta 3. Acció dels bombers

Final

Proposta 2. Comparació del mas abans i després de l'incendi

DESPRÉS DE LA LECTURA

Proposta 5. Els incendis que hem viscut

IMATGES PER TREBALLAR EL VOCABULARI DE LA PREGUNTA DE LA PÀGINA 8

BOSC D'ALZINES:

BOSC DE PINS:

EL FRUIT

EL TERRA DEL BOSC

EL PI

EL BOSC

IMATGES PER TREBALLAR EL VOCABULARI DE LA PREGUNTA DE LA PÀGINA 8

EL MAS:

LA MASIA I L'ERA

MASIA I CAMPS: VINYES

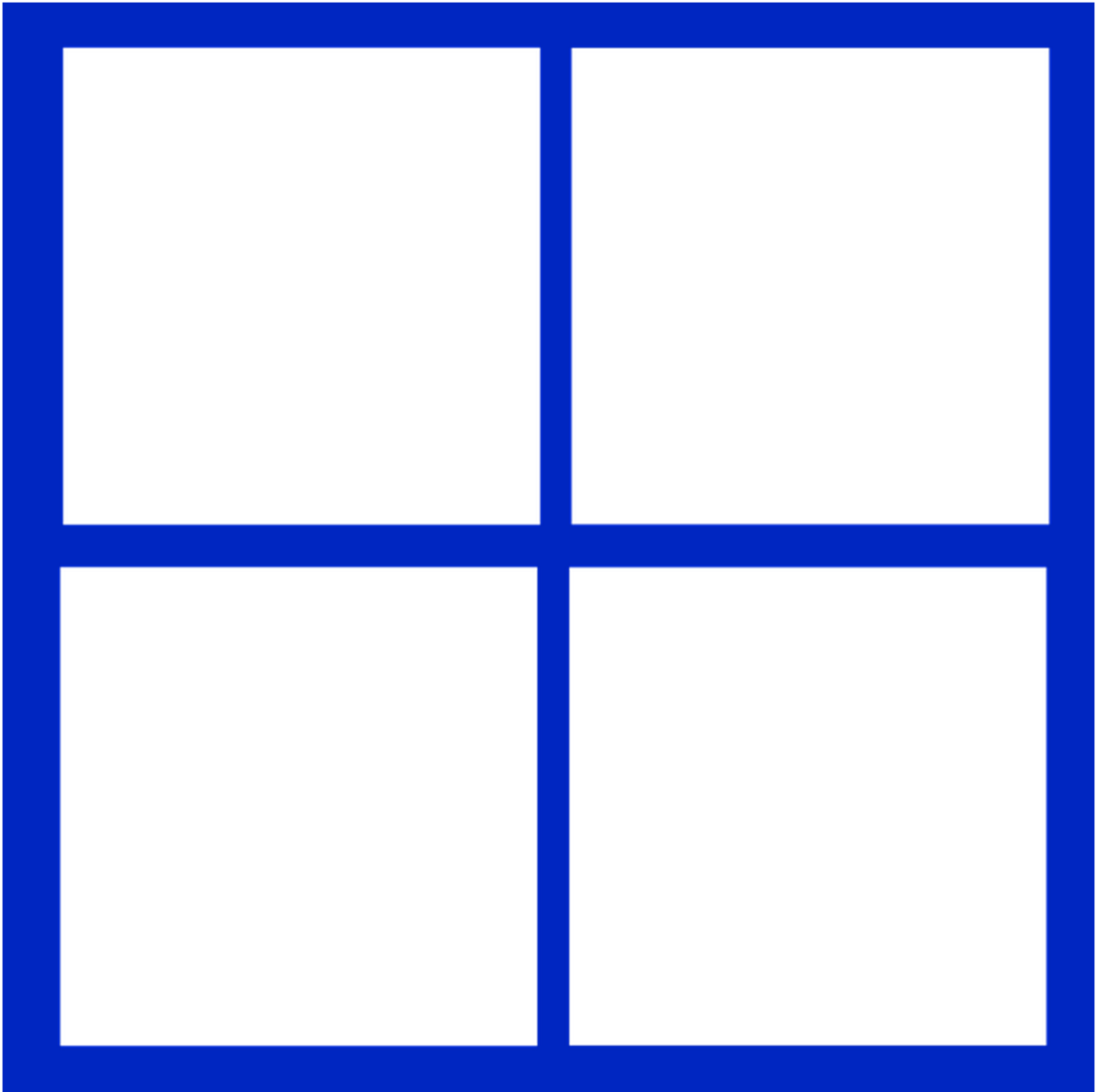
RELOTGE DE SOL

PORTA DE LA MASIA

PAISATGE DES DE LA FINESTRA DEL MAS DURANT L'INCENDI

DESCRIPCIÓ DELS PERSONATGES

NOM DEL PERSONATGE _____.

ON VIU? AL MAS _____.

COM ÉS? (Aspectes físics que destaquen.)

_____. (Per exemple, nena, nen,
home, dona, gran, petit, fort, prim...)

ROL A LA FAMÍLIA DE LA CARLA: _____.

QUÈ FA AL MAS? _____.

DURANT L'INCENDI... _____.

DIBUIX DEL PERSONATGE:

DESCRIPCIÓ DELS PERSONATGES: COMPLETEM

NOM	DESCRIPCIÓ	DIBUIX
	<p>És una nena, està gaudint de les vacances d'estiu. En el moment que comença el foc està banyant-se al safareig de regar. Té una cueta llisa i rossa. Té un amic que és diu Floc.</p>	
	<p>Es diu Ramon. És un home gran, tota la vida ha viscut al mas. Tota la seva vida ha treballat al camp i amb els animals que hi ha als estables.</p>	
	<p>Es diu Roser. És una dona, té una filla que es diu Carla. Al mas ajuda amb els estables i amb el que calgui.</p>	

PER REALITZAR DESPRÉS DE LLEGIR EL NUS DE LA HISTÒRIA:

	<p>És una dona, viu al mas Pubill amb en Biel. És un mas petit i ajuden la família de la Carla amb les feines del camp. Prepara el menjar per a les persones que ajuden a apagar l'incendi.</p>	
--	---	--

DESCRIPCIÓ D'UN PERSONATGE

Escriu la descripció del personatge.

Has de dir:

- El seu nom, el rol a la família i on viu.
- Com és? (Aspectes físics que destaquen.)
- Què fa al mas?
- Durant l'incendi...
- Destaca'n alguna cosa que t'agradi.

Consells:

Recorda que les oracions han de tenir sentit i tenir punts.

Revisa l'ortografia. Deixa-la llegir a un companyo companya, t'ajudarà a millorar-la.

Tingues cura de la presentació final.

DESCRIPCIÓ D'UN PERSONATGE

Escriu la descripció del personatge.

Has de dir:

- El seu nom, el rol a la família i on viu.
- Com és? (Aspectes físics que destaquen.)
- Què fa al mas?
- Durant l'incendi...
- Destaca'n alguna cosa que t'agradi.

Consells:

Fes primer un esborrany.

Recorda que les oracions han de tenir sentit i estar ben puntuades.

Revisa l'ortografia. Deixa-la llegir a un companyo companya, t'ajudarà a millorar-la.

Tingues cura de la presentació final.

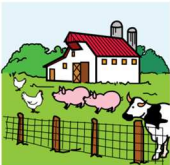

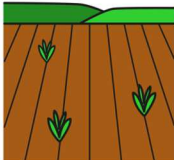

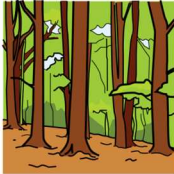

ACCIÓ DELS BOMBERS

1. Trucada als bombers per avisar del foc	2. Arribada del dispositiu dels bombers

COMPARACIÓ DEL MAS ABANS I DESPRÉS DE L'INCENDI

	ABANS DE L'INCENDI	DESPRÉS DE L'INCENDI
 ELS ESTABLES		
 EL FLOC		
 L'ERA		
 LA CASA		
 EL BOSC		
 LA CARLA		

COMPARACIÓ DEL MAS ABANS I DESPRÉS DE L'INCENDI

Suport per al professorat.

	ABANS DE L'INCENDI	DESPRÉS DE L'INCENDI
 Els estables	Els estables tenien vaques, vedells, porcs i cavalls. Els estables estaven en bon estat.	La teulada i algunes parets s'han esfondrat. Es veuen les bigues ennegrides. Se sent pudor de cremat. La Carla hi podria prendre mal.
 El floc	Està content. Té les orelles alçades i mou la cua.	Té les orelles més moixes que mai i la cua entre les cames. Li cal una bona rentada.
 L'era	Està neta. Hi ha un magraner.	Està bruta. El magraner té un parell de branques cremades.
 La casa	Està neta i té geranis vermells als balconets.	Està bruta de fum i cendra.
 El bosc	És verd. Ple de vida, sons i colors.	Se n'ha cremat la major part. Està en silenci.
 La Carla	Se sent feliç i tranquil·la a casa. Té ganes de jugar.	Ha estat molt amoïnada i ara ha d'ajudar la família. Se sent trista.

ELS INCENDIS QUE HEM VISCUT

<p>SITUEM L'INCENDI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Quan va passar? • On va passar? • Era una zona rural o urbana?	<p>CAUSES DE L'INCENDI O FACTORS QUE VAN AFAVORIR EL FOC</p>
<p>CONSEQÜÈNCIES QUE VA TENIR</p>	<p>COM SE SENTEN LES PERSONES QUE L'HAN VISCUT?</p>
<p>ALTRES INFORMACIONS QUE CREIEU IMPORTANTS EXPLICAR ALS COMPANYS</p>	